65919 ـ با تماس تلفنی طلا می‌خرد سپس آن را برایش می‌فرستند

سوال

صاحب طلافروشی به صورت تلفنی از تاجران عمده طلا می‌خرد و بر قیمت توافق می‌کنند و نوع جنس برای مشتری نشان داده می‌شود سپس از طریق بانک پولش را به فروشنده واریز می‌کند و تاجر طلا را برای خریدار می‌فرستد. آیا این کار جایز است؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

در فروش طلا با اوراق نقدی تقابض شرط است، یعنی مشتری طلا در مجلس عقد (مجلس خرید و فروش) طلا را دریافت کند و فروشنده هم در همان مجلس پولش را بگیرد و جدا شدن آنها از یکدیگر پیش از تقابض (تحویل طلا و پول) جایز نیست. سؤال شمارهٔ (22869) را ببینید. بر این اساس فروش طلا به این روش جایز نیست.

از علمای کمیسیون دائم دربارهٔ چنین معامله‌ای پرسیده شد. پاسخ آنان چنین بود:

«این قرارداد جایز نیست، به دلیل تاخیر در دریافت عوضین یعنی ثَمَن و مُثمَن، به همراه هم، که این دو عوض [که قرار است با هم مبادله شوند] یا هر دو طلا هستند یا یکی از آنها طلاست و دیگری نقره یا پول نقد که در جایگاه آن دو است، و این [یعنی تاخیر در دریافت یکی از دو نقد که با هم مبادله شده‌اند] را ربای نَساء می‌نامند که حرام است بلکه معامله هنگام حاضر بودن نقد بر اساس همان قیمتی که توافق کرده‌اند ادامه می‌یابد و دست به دست می‌شود [یعنی طلا را همان وقت می‌دهد و پولش یا معادلش را همان وقت می‌گیرد]».

فتاوى اللجنة الدائمة (۱۳/۴۷۵).